

det er den eneste af de 3 Planer, der har et Taarn, hvad jeg betragter som en stor Vinding ved en Bygning af denne Karakter. Jeg opfatter det saaledes, at dette Taarn tilvejebringes af de Midler, hvortil den Komite i sin Tid har indsamlet, hvis Kasserer jeg havde den Ære at være. Jeg tillod mig for 2 Aar siden at udtale et Ønske om, at en fremtrædende eller særlig Del, enten udvendig eller indvendig, maatte blive rejst for de privat indsamlede Penge, og Taarnet kan vel med Rette betragtes som en saadan fremtrædende Del, der i alt Fald for største Delen kunde opføres for disse Penge. Men ogsaa de andre Façader maa jeg betragte som udmærket behandlede. Den storladne Hovedportal til Rigsdagsfløjen fremhæver jo netop denne som noget selvstændigt for sig, og jeg kan ikke give Ministeren min Tilslutning i den Tanke, han udkastede i Gaar, at man skulde tillige se at give Rigsdagen en Adgang fra Slotspladsen, for derved vilde det være mindre fremtrædende, at den laa i en Fløj. For det første forekommer denne Løsning mig at være en lille Smule underlig, idet det jo vil være ganske umuligt paa dette Sted at lave en Indkørsel. Det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (Neergaard) mente, at man ikke ved en saadan Indkørsel hjalp synderligt paa det hele, og det maa jeg give ham Ret i, bl. a. fordi en Indkørsel umuligt kan laves paa dette Sted, men ogsaa fordi jeg tror, man vilde opnaa det stik modsatte af det tilsigtede. Ved saaledes i Endepartierne af Hovedfaçaden at anbringe Indgange ville disse ganske naturligt træde tilbage for den mægtige Portal paa Façadens Midte, hvorfor Virkningen efter min Mening vilde blive stik modsat det, man ønskede at opnaa. Nej, den Hovedportal, Rigsdagsafdelingen har faaet netop i dette Projekt, er saa imponerende, at den i allerhøjeste Grad fremhæver Rigsdagsbygningen som noget selvstændigt. Ogsaa set fra Marmorbroen forekommer Slottet mig at tage sig overordentlig godt ud. Her har Planen jo erstattet Kolonnaden — som for øvrigt Nyrop har bibeholdt, om end med nogle Ændringer — med en Buegang paa 7 Buer, som staa overordentlig godt til Buegangene i de øvrige Partier omkring Ridebanen — en ganske særlig smuk Bygningskunst —, og som ved den Baldakin, som er anbragt over den midterste af disse Buegange, og som i Form ganske ligner de Baldakiner, der ere anbragte paa de smaa Pavilloner ved Buegangenes Ender ved Marmorbroen, er en yderligere fremhævende Tilknytning

af denne Del af Bygningen til dens Omgivelser. Jeg tror ogsaa, at det har vist sig, at Mezzaninens Flytning op over 1ste Etage, baade hvad det ydre og i Særdeleshed hvad det indre angaar, er en Vinding for Slottet.

Af Indvendinger mod det ydre kunde man jo først gøre denne, at Façaden maaske fortæller for lidt om, hvad Komplexet indeholder, men den Skæbne deler det for øvrigt med en Mængde Bygninger i Udlandet, ogsaa hvor Slot og Rigsdagsbygning ere hver for sig. I Udlandet vil man meget ofte træffe Slotte, som man overmaade godt efter deres Ydre kunde betragte som Rigsdagsbygning og omvendt. Endvidere kunde man maaske indvende, at det ikke i Façaden mod Slotspladsen er markeret, hvor Rigsdagen holder op, og den for Kongen bestemte Del begynder, idet der nemlig er 6 Vinduesfag mellem det fremspringende Midterparti og de to Endepartier, og i den sydlige Del af Hovedfaçaden har Rigsdagen deraf faaet de 5, Kongeafdelingen det ene. Det vilde være naturligt, om Rigsdagen rykkede dette 6te Fag med frem, og saa vidt jeg kan skønne ved at studere Tegningerne, vil der ikke være noget tabt derved. Hvis det lader sig gøre, vil Forholdet blive det, at Rigsdagen indtager den mindre Halvdel af Slottet, d. v. s. den søndre Del lige hen til Midterpartiet og den for Kongen bestemte Del, den større Halvdel, d. v. s. den nordre Del i Forening med Midterpartiet. Men saa er der desuden det Minus, kan man sige, for den for Kongen bestemte Del, at i denne ere Højesterets Lokaler lagte, og naar Spørgsmaalet er, om de forskellige Statsinstitutioner faa, hvad der tilkommer dem, forekommer det mig ikke, at der ved denne Anbringelse af Højesterets Lokaler i mindste Maade kan tales om, at Rigsdagen forfordes, meget snarere kunde man sige det omvendte.

Til det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Knudsen), som i Gaar var inde paa den store Plads, Kongens Repræsentationslokaler faa, vil jeg sige, at jeg ganske vist ikke har Forestilling om, hvad der hører til for Kongehuset ved saadanne Lejligheder, men man kan ikke tale om noget Misforhold, thi det ærede Medlem vil ved at regne ud se, at det Gulvareal, der er henlagt til Rigsdagen, og det, der er henlagt til Kongens Repræsentationslokaler, er nøjagtigt det samme, d. v. s., der kan naturligvis være nogle faa Kvadratalen Forskel her, hvor der er Tale om Tusinder af Kvadratalen, men ellers er